Проверка на хипотези

Нека имаме X - случайна величина и $F_X(x, heta)$

Нека $\vec{X}$ е извадка на X с наблюдения $x_1,\ldots,x_n$.

 $H_0: \;\; heta = heta_0 o$ нулева хипотеза

 $H_1: \;\; heta = heta_1 o$ алтернативна хипотеза

Търсим критична област $W\subseteq \mathbb{R}^n$, такава, че:

- ullet Ако $ec{X} \in W$ отхвърляме H_0 и приемаме H_1
- ullet Ако $ec{X}
  otin W$ отхвърляме H_1 и приемаме H_0

 $lpha=\mathbb{P}(ec{X}\in W|H_0) o$ грешка от първи род $eta=\mathbb{P}(ec{X}
otin W|H_1) o$ грешка от втори род

$$W_1 \subseteq W_2 \Rightarrow egin{cases} lpha_1 \leq lpha_2 \ eta_1 \geq eta_2 \end{cases}$$

Дефиниция: (оптимална критична област): Нека α е фиксирано. Тогава W^* наричаме оптимална критична област, ако

$$eta^* = \mathbb{P}(ec{X}
otin W^* | H_1) = \min_{W: \ \mathbb{P}(ec{X} \in W | H_0) = lpha} (\mathbb{P}(ec{X}
otin W | H_1))$$

Лема: (на Неймън-Пирсън): Нека $L_0(\vec X)=L(\vec X,\theta_0)$ и $L_1(\vec X)=L(\vec X,\theta_1)$ и имаме $X,f_X(x,\theta)$. Тогава ако $W^*\subseteq\mathbb R^n$ е критична област при зададено α , то W^* е оптимална критична област, ако $\exists k>0$, такова, че:

$$W^* \subseteq \{ ec{x} \in \mathbb{R}^n | L_1(ec{x}) \geq k L_0(ec{x}) \} \subseteq \mathbb{R}^n$$

• Можем да сведем лемата до търсене на k, α , отговарящи на условията за W^* и тогава W^* е оптимална критична област.

Доказателство:

$$\mathbb{P}(\vec{X} \notin W^*|H_1) = \mathbb{P}(\vec{X} \in (W^*)^C|H_1)$$

Нека W е критична област при зададено lpha. Тогава искаме да проверим:

$$egin{aligned} \mathbb{P}(ec{X} \in (W^*)^C | H_1) & \overset{?}{\leq} \mathbb{P}(ec{X} \in W^C | H_1) \ \int\limits_{(W^*)^C} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} & \overset{?}{\leq} \int\limits_{W^C} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \ \int\limits_{(W^*)^C} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} + \int\limits_{W^C \cap W^*} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \ \int\limits_{(W^*)^C} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} & \int\limits_{(W^*)^C \cap W} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} + \int\limits_{W^C \cap W^*} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \ 0 & \overset{?}{\leq} \int\limits_{(W^*)^C \cap W} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} + \int\limits_{W^C \cap W^*} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \ A & = \int\limits_{W^C \cap W^*} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} - \int\limits_{(W^*)^C \cap W} L_1(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} & \overset{?}{\geq} 0 \end{aligned}$$

Но имаме, че $W^C\cap W^*\subseteq W^*$ и $(W^*)^C\cap W\subseteq (W^*)^C$ и прилагаме свойството на W^* :

$$A \geq k \int\limits_{W^C \cap W^*} L_0(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} - k \int\limits_{(W^*)^C \cap W} L_0(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \overset{?}{\geq} \ 0 \ \int\limits_{W^C \cap W^*} L_0(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} - \int\limits_{(W^*)^C \cap W} L_0(ec{x}) \mathrm{d}ec{x} \overset{?}{\geq} \ 0$$

Имаме

$$lpha = \mathbb{P}(ec{X} \in W^* | H_0) = \int\limits_{W^*} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x} = \int\limits_{W^* \cap W} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x} + \int\limits_{W^* \cap W^C} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x}$$

Също

$$lpha = \mathbb{P}(ec{X} \in W | H_0) = \int\limits_W L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x} = \int\limits_{W \cap W^*} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x} + \int\limits_{W \cap (W^*)^C} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x}$$

Откъдето получаваме, че

$$\int\limits_{W\cap (W^*)^C} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x} = \int\limits_{W^*\cap W^C} L_0(ec{X}) \mathrm{d}ec{x}$$

И тогава имаме търсеното

$$\int\limits_{W^C\cap W^*} L_0(ec{x})\mathrm{d}ec{x} - \int\limits_{(W^*)^C\cap W} L_0(ec{x})\mathrm{d}ec{x} \ = 0 \geq 0$$

С което доказахме лемата.

Твърдение: Нека $X \sim \mathcal{N}(\mu, \sigma^2)$, където σ^2 е известно. Тогава оптималната критична област за проверка на $H_0: \mu = \mu_0$ срещу $H_1: \mu = \mu_1$ при зададено ниво на значимост α е:

$$W_lpha = \{x \in \mathbb{R}^n | L_1(ec{X}) \geq k L_0(ec{X}) \}$$
, където: $k = e^{\left(rac{\sigma}{\sqrt{n}}\Phi^{-1}(1-lpha) + \mu_0)(2(\mu_1-\mu_0)n) + n\mu_0^2 - n\mu_1^2}
ight)$

Доказателство:

$$L_{1}(\vec{X}) \geq kL_{2}(\vec{X})$$

$$\ln(L_{1}(\vec{X})) \geq \ln(kL_{2}(\vec{X}))$$

$$\ln(L_{1}(\vec{X})) \geq \ln(k) + \ln(L_{2}(\vec{X}))$$

$$\ln\left(\frac{1}{(2\pi\sigma^{2})^{\frac{n}{2}}}e^{-\frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2}}\right) \geq \ln(k) + \ln\left(\frac{1}{(2\pi\sigma^{2})^{\frac{n}{2}}}e^{-\frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}}\right)$$

$$-\frac{n}{2}\ln(2\pi\sigma^{2}) - \frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2} \geq \ln(k) - \frac{n}{2}\ln(2\pi\sigma^{2}) - \frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}$$

$$-\frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2} \geq \ln(k) - \frac{1}{2\sigma^{2}}\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}$$

$$-\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2} \geq 2\sigma^{2}\ln(k) - \sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}$$

$$\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2} \leq -2\sigma^{2}\ln(k) + \sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}$$

$$\sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{1})^{2} \leq -2\sigma^{2}\ln(k) + \sum_{i=1}^{n}(x_{i}-\mu_{0})^{2}$$

$$\sum_{i=1}^{n}X_{i}^{2} - 2\mu_{1}\sum_{i=1}^{n}X_{i} + n\mu_{1}^{2} \leq -2\sigma^{2}\ln(k) + \sum_{i=1}^{n}X_{i}^{2} - 2\mu_{0}\sum_{i=1}^{n}X_{i} + n\mu_{0}^{2}$$

$$2(\mu_{1}-\mu_{0})\sum_{i=1}^{n}X_{i} \geq -2\sigma^{2}\ln(k) + n\mu_{0}^{2} - n\mu_{1}^{2}$$

$$\sum_{i=1}^{n}X_{i} \geq \frac{-2\sigma^{2}\ln(k) + n\mu_{0}^{2} - n\mu_{1}^{2}}{2(\mu_{1}-\mu_{0})} \cdot \frac{1}{n}$$

$$\overline{X} \geq \frac{-2\sigma^{2}\ln(k) + n\mu_{0}^{2} - n\mu_{1}^{2}}{2(\mu_{1}-\mu_{0})} = k_{1}$$

Сега търсим

$$egin{aligned} lpha &= \mathbb{P}(ec{X} \in W_k | H_0) \ &= \mathbb{P}(\overline{X} \geq k_1 | H_0) \ &= \mathbb{P}(\dfrac{X - \mu_0}{\sigma} \geq \dfrac{k_1 - \mu_0}{\sqrt{n}}) \ &= \mathbb{P}(Z \geq \dfrac{k_1 - \mu_0}{\sigma} = k_2) \ &\dfrac{\sigma}{\sqrt{n}} \end{aligned}$$

$$=1-\Phi(k_2)$$

Откъдето като изразим k чрез $lpha, n, \sigma^2, \mu_0, \mu_1$ получаваме търсената стойност и определяме оптималната критична област като $W_lpha=\{x\in\mathbb{R}^n|L_1(\vec{X})\geq kL_0(\vec{X})\}$